

KNJIŽEVNOST**Fran Viljem Lipič:****Topografija c.-kr. deželnega glavnega mesta Ljubljane**

Ljubljana 2003: Znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije, 630 strani, ISBN 961-91101-0-2

Inštitut za zgodovino medicine Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani je izdal ponatis in prevod Lipičevega dela iz leta 1834 (*Topographie der k. k. Provinzialhauptstadt Laibach*), ki je izredno zanimiv tudi za slovensko geografijo. Iniciatorica in urednica prevoda je direktorica Inštituta za zgodovino medicine, dr. Zvonka Zupanič Slavc, ki je ob izidu prevoda in ponatisa originalnega dela organizirala zelo uspešen in odmeven simpozij.

Lipič, slovaški zdravnik, ki je služboval v Ljubljani le 11 let, med letoma 1823 in 1834, je v tem času dobrodu spoznal Kranjsko. Pri pisanju svoje Topografije se je ravnal po Hipokratovih načelih, da je za poznavanje zdravstvenih razmer potrebno temeljito preučiti naravno in družbeno okolje. Izredno veliko pozornost je Lipič posvetil poznavanju naravnih pojavov, pri čemer si je obilno pomagal z lastnimi izkušnjami, upoštevanjem dotedanje strokovne literature in raziskavami sodobnikov. S strokovnega vidika je treba izpostaviti pomen sistematičnega zbiranja podatkov, ki ga Lipič zagovarja za pravilno spoznavanje razmer. Tako pravi v uvodu, da je »... vpliv določenega naravnega pojava na način življenja mogoče zanesljivo dokazati le z dolgotrajnimi, natančno izvedenimi in statistično potrjenimi opazovanji...«.

Delo je razdeljeno na štiri knjige: splošne fizične razmere, bolezni in zdravljenje, zdravstvena ureditev, biostatika.

V prvi knjigi je obravnavana geografija ožjega in širšega območja Ljubljane, ki je razdeljena na fizično geografijo in na fizično topografijo v ožjem pomenu (družbena geografija). Seveda je uporaba sodobnih geografskih izrazov pogojna in se je treba zavedati stopnje razvoja takratne znanosti. Tako na primer Lipič piše o geognoziji (geologija), (približno) današnjo družbeno geografijo pa deli na teleologijo (nauk, po katerem ima vse dogajanje v naravi in družbi svoj cilj) in antropologijo.

V drugi in tretji knjigi Lipič obdeluje ožje zdravstvene probleme: bolezni in zdravljenje ter zdravstveno ureditev.

Zadnja, četrta knjiga (biostatika) je namenjena demografski sliki, predvsem rodnosti in smrtnosti.

Izredno pomemben in zanimiv je dodatek preglednic s sistematično zbranimi podatki o smeri vetra v Ljubljani (1828–1832), o vremenskih razmerah (1820–1829), o povprečnih temperaturah in stanju srednjega stanja barometra za isto obdobje ter o epidemijah in lokalnih boleznih v Ljubljani med letoma 1828 in 1832.

Za lažje razumevanje vsebine je prevodu dodan glosar nekaterih zgodovinskih in strokovnih izrazov ter dolžinske, utežne in druge mere. Pomembni deli prevoda predstavljajo spremne študije, ki osvetljujejo avtorjevo delo in njegov čas ter skušajo ovrednotiti Lipičeve dosežke z različnih strokovnih vidikov.

Velik del monografije lahko uvrščamo, kot že njeno ime pove, med geografske vsebine. Lipičevo delo izrazito sloni na empiričnih raziskavah, podprtih s sistematičnim zbiranjem podatkov. Zasnova njegovega dela je sodobna, saj je upošteval najnovejše znanstvene dosežke in teorije takratnega časa. Z Lipičem lahko slovensko geografijo postavimo v sam razvojni vrh evropske geografije v začetku 19. stoletja. Teza se zdi na prvi pogled drzna in jo bo treba preveriti. O pomembnosti Lipičeve Topografije kaže že podatek, da je bil med njenimi naročniki celo Karl Ritter. Slovenska geografija je z Lipičevim delom dobila nov izziv za prevrednotenje njenih korenin, še posebej na teoretičnem in metodološkem področju.

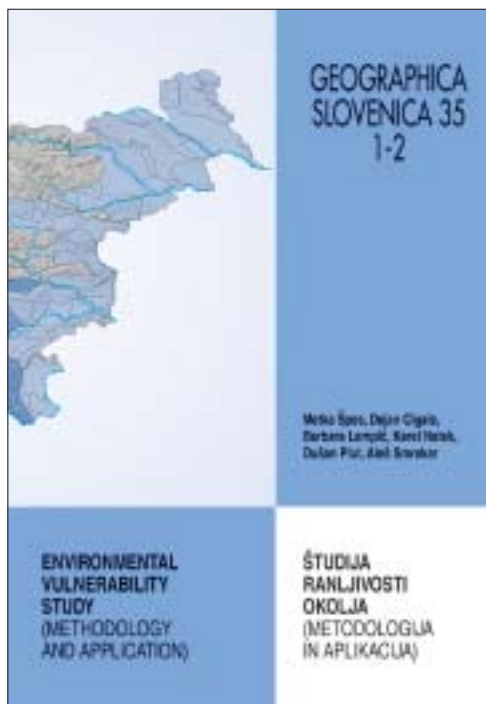
Ob ponatisu in prevodu Lipičevega dela velja posebno priznanje Inštitutu za zgodovino medicine, zlasti njegovi direktorici, saj se je s tem širši javnosti razkrilo delo, ki je pomembno za poznavanje slovenske znanosti iz obdobja začetkov razvoja sodobne znanosti.

Marijan M. Klemenčič

Metka Špes, Dejan Cigale, Barbara Lampič, Karel Natek, Dušan Plut, Aleš Smrekar:
Študija ranljivosti okolja (Metodologija in aplikacija)

Geographica Slovenica 35/1-2

Ljubljana 2002: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 150 strani,
 ISBN 961-6358-98-7

Zadnji, 35 letnik Geographice Slovenice prinaša vsebinsko zaokroženo številko z naslovom Študija ranljivosti okolja (Metodologija in aplikacija). Skupina avtorjev v njej predstavlja rezultate skoraj desetletnih raziskav na tem področju povezanih s pripravami metodologije za študije ranljivosti, kot so bile opredeljene v 51. in 52. členu Zakona o varstvu okolja (Uradni list Republike Slovenije 32/1993). Metodologija je bila preverjena v 6 občinah, rezultati pa so predstavljeni na primeru ene izmed njih, Mestne občine Koper.

Na začetku sta predstavljeni vsebina in metodološka izhodišča študij ranljivosti okolja. Zanju se predvideva predhodna pokrajinskoekološka členitev, količinska in kakovostna analiza okolja, ocena regeneracijskih in nevtralizacijskih sposobnosti okolja, dosežena stopnja obremenitve okolja, ocena ranljivosti pokrajinskoekološke enote in njenih sestavin ter predlog stopnje varovanja okolja pred obremenitvami. V drugem poglavju je prikazan razvoj metodologije študij ranljivosti okolja ter uporabljena terminologija. Pojasnjena je tudi razlika z vzporedno nastajajočo metodologijo v krajinarski stroki, kjer se izdelava študije ranljivosti vedno nanaša na določen poseg v pokrajini. Tretje poglavje je namenjeno pokrajinskoekološki členitvi Slovenije in sicer na 14 tipov, 60 enot in 223 podenot. Pokrajinskoekološki tipi in enote so predstavljeni tudi na kartah in v besedilu. Osrednji del publikacije je posvečen Kazalcem in kriterijem ocen pokrajinske ranljivosti za omenjene enote in tipe z uporabo na vzorčnem primeru Mestne občine Koper. Prikazani so skupni kazalci obremenjenosti okolja in ocene ranljivosti z vidika reliefa, prsti, vod in zraka. Končna ocena izhaja iz niza vrednotenij fizično in druž-

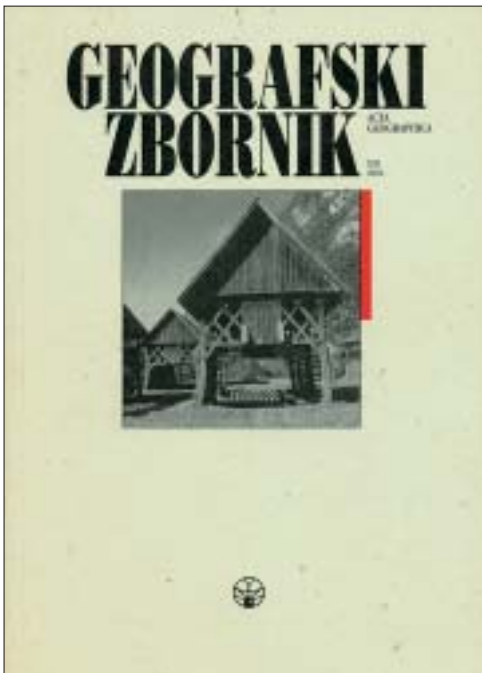
benogeografskih kazalcev ter je podana opisno, iz nje pa lahko sledi predlog stopnje varovanja okolja glede na načrtovane posege. Sledijo sklepne misli in seznam virov in literature.

Študija ranljivosti okolja terja celostni oziroma integralni pristop k preučevanju pokrajinskoekoloških enot. Količinski in kakovostni analizi okolja sledijo ocene, ki zahtevajo sintezni pristop in vrednotenje glede na cilj – poseg v pokrajino. Brez slednjega ostanejo ugotovitve na preveč splošni, načelni ravni. Preučevana problematika je pokazala, da smo kot stroka zelo dobri v analizi izbranih značilnosti pokrajinskoekoloških enot, manj pa v sinteznih metodah, ki so podlaga za dobro končno oceno. Ta ocena pa je osnova za odločitve v zvezi z nameravanimi posegi v pokrajino. Če bomo želeli doseči uporabnost našega znanja v praksi, se bomo morali v bodoče več posvetiti tej problematiki.

Irena Rejec Brancelj

Geografski zbornik/Acta geographica XLII

Ljubljana 2002: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 162 strani, ISSN 0373-4498

Raziskovalna usmerjenost slovenskih geografov, ki se poglobljajo v prenekatera temeljna vprašanja razvoja in sodobnega preoblikovanja pokrajin in njihovih območij, je praviloma sprti predstavljena v naših domačih periodičnih publikacijah. Sprotno objavljanje vseh pomembnejših in izvornih znanstvenoraziskovalnih izsledkov zagotavlja naši matični stroki nenehno bogatenje z novimi spoznanji, obenem pa ta vplivajo na vsebino kakor tudi na aplikativno veljavo sodobne slovenske geografije. Podoba je, da se številna in najraznovrstnejša geografska preučevanja, ki temeljijo na razčlenjevanju in poznavanju ter vrednotenju pokrajnotvornih pojavov in sistemov ter spoznavanju in uveljavljanju geografskih zakonitosti v prostoru, čedalje bolj navezujejo na izsledke drugih, sorodnih prostorskih ved. Zato ni presenetljivo, da so mnoga interdisciplinarna preučevanja postregla s povsem novimi pogledi na raz-

voj posameznih območij, obenem pa so bistveno prispevala k praktični uporabnosti dobljenih rezultatov v vsakdanjem življenju. Spremljanje usmeritev in izsledkov naših domačih raziskovalnih projektov nedvoumno pokaže, da se z njimi neposredno bogatijo osnovna in temeljna spoznanja o pokrajini, ki je osrednji in poglobitveni predmet geografskih preučevanj, obenem pa nudijo tudi številne strokovno preverjena sporočila vsem tistim, ki jih zanimajo sodobni pojavi in procesi v prostoru. V nakazanih in še v drugih spremljajočih razsežnostih moremo slediti, obravnavati in vrednotiti usmeritve ter izsledke sodobnih geografskih preučevanj.

Tudi zadnji zvezek (letnik) Geografskega zbornika, ki je glasilo osrednje slovenske geografske znanstvenoraziskovalne inštitucije, Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, ponuja vpogled v pestro in aktualno usmerjenost najnovejših geografskih raziskav na Slovenskem. Uredniški odbor, ki mu predseduje dr. Milan Orožen Adamič, je v 42. zvezek Geografskega zbornika uvrstil štiri študije oziroma razprave, ki z obravnavano tematiko in tehtnimi izsledki aktualizirajo geografska preučevanja in uveljavljajo geografijo kot nezamenljivo prostorsko vedo.

Uvodno študijo *Agricultural Production in the Republic of Slovenia (According to the Census of the Agricultural Sector 2000)* / Kmetijska proizvodnja v Republiki Sloveniji (po popisu kmetijskih gospodarstev leta 2000) (strani 7–60) je napisal akademik dr. Igor Vrišer. Na podlagi že uporabljene in uveljavljene vsebinske zasnove oziroma metodologije, ki jo je avtor razvil in preizkusil že v dveh tovrstnih študijah (Sistemi agrarnega izkoriščanja tal v SR Sloveniji, *Ekonomski revija* 21–2, Ljubljana 1967, in Agrarni sistemi v SR Sloveniji leta 1985, *Ekonomski revija*, 39–1, Ljubljana 1988), je v tej študiji domala po istih kriterijih obdelal podatke zadnjega popisa kmetijskih gospodarstev v Sloveniji. Na osnovi zbranih in urejenih izvornih podatkih za zasebna kmečka gospodarstva po kmetijskih cenilnih okoljih, za kmetijska podjetja pa po obstoječih upravnih občinah, je bilo mogoče zarisati vpogled v mikroregionalno in makroregionalno proizvodno sestavo našega kmetijstva. V ospredju Vrišerjeve raziskave je določitev tipov agrarnega sistema na podlagi razmerja med različnimi skupinami kmetijskih kategorij, kultur in pridelkov. Na osnovi izračunanih podatkov je opredelil tipizacijo slovenskega kmetijstva. Z izsledki prejšnjih dveh sorodnih študij je pregledno zarisal tudi potek in razvoj našega kmetijstva v zadnjih štiridesetih letih. Najnovejši sistemi kmetijske rabe tal v Sloveniji so naslednji: krmni, žitni, okopavinski, mešani in posebni (sadjarski, vinogradniški in hmeljarski) sistemi. V živinoreji prevladuje govedoreja, ki ji sledita prašičereja in perutninarstvo, medtem ko konjereja in drobnica (ovce in koze) še nimata večjega gospodarskega pomena. To so glavne, prevladajoče usmeritve kmetijstva, ki imajo po posameznih območjih in predelih nešteto regionalnih razlik in posebnosti, kar daje podeželju svojsko gospodarsko in pokrajinsko barvitost.

Franci Peter objavlja študijo *Methodology of Evaluation of Changes in Land Use in Slovenia Between 1896 and 1999* / Metodologija vrednotenja sprememb rabe tal v Sloveniji med letoma 1896 in 1999 (strani 61–97). V ospredju razprave sta postavljeni metodologiji, ki omogočata kar se da uspešno vrednotenje sprememb zemljiških kategorij v obravnavanem obdobju. Pri prvem modelu je bilo vrednotenje sprememb rabe tal podano v treh stopnjah. Pri drugem modelu pa je bilo vrednotenje sprememb zemljiških kategorij podano na osnovi ornih ekvivalentov, ki pomenijo skupni imenovalec za primerjavo površin različnih zemljiških kategorij. Na tej osnovi so bili izračunani količniki preoblikovanosti naravne pokrajine zaradi kmetijstva, ki je najbolj vplivalo na današnjo podobo slovenskih pokrajin. Poleg drugega nam Petkova študija utemeljuje, da je v Sloveniji 19 % površin v območjih brez omejitvenih dejavnikov za kmetijstvo, 81 % pa v predelih z omejitvami. Na območjih z omejitvenimi dejavniki za kmetijstvo predstavljajo stabilna območja le še petino, vsa druga pa so v kategoriji ekstenzifikacije, ki je najmočnejša v alpskih dolinah, medtem ko je največ stabilnih območij v alpskem gorovju. Vrednostni rezultati sprememb v rabi oziroma namembnosti zemljiških kategorij so pregledno in nazorno prikazani po glavnih pokrajinskih območjih in reliefnih svojstvih površja.

Blaž Repe objavlja *Soil Degradation Threat to Slovenia's Landscapes* / Ogroženost slovenskih pokrajin zaradi degradacije prsti (strani 99–121). Razprava, ki temelji za naše razmere prirejene metodologiji GLASOD (*Global Assessment of Soil Degradation*), je prvi tovrstni zaris stopnje pokrajinske ogroženosti

sti zaradi degradacije prsti pri nas. Dosedanja tozadevna preučevanja so se v glavnem omejila na najbolj degradirana območja Slovenije, medtem ko nam Repetova preučitev ponuja nazoren vpogled v vse slovenske pokrajine. S tem zaživijo številni degradacijski vplivi in antropogeni posegi v nedavni preteklosti, ki so v ospredje postavljali kot sodobne gospodarske vrline in obči napredek nadpovprečno rabo mineralnih gnojil in drugih agrotehničnih pripomočkov za povečanje hektarskega donosa. Ob tem pa se je zanemarjala skrb za ohranitev kakovostne prsti. Razprava je razdeljena v štiri poglavja. Uvodu sledi prikaz degradacije prsti, in sicer zaradi vodne erozije, onesnaženosti kakor tudi zaradi izločitve prsti iz sistema naravnega okolja zaradi, na primer, urbanizacije, industrializacije in graditve prometnic. Osrednjo pozornost je avtor namenil prikazu preučevanja s pomočjo prirejene GLOSAD metodologije in njihovim izsledkom po naših pokrajinah. Vodna erozija povzroča največjo stopnjo ogroženosti prsti v območjih z največjimi strminami in največjo reliefno energijo. Ogroženost prsti zaradi onesnaževanja s težkimi kovinami se pojavlja v vseh večjih industrijskih središčih. Obstoječa poselitve je prispevala, da so prsti na podeželju sorazmerno slabo onesnažene na račun urbanih središč, kjer pa je vse bolj vznemirljivo. Ogoženost naših pokrajin se kaže tudi v izločitvi prsti iz naravnega okolja; k temu so največ prispevali urbanizacija, industrializacija, gradnja infrastrukturnih objektov in njevogega omrežja.

Matija Zorn je napisal pregledno študijo *Rockfalls in Slovene Alps / Podori v slovenskih Alpah* (strani 123–160). Avtor obravnava skalne podore v slovenskem alpskem svetu, ki so neprestan in pomemben preoblikovalec kamnitega gorskega reliefa. Prvi del študije zajema in obravnava terminološka in metodološka vprašanja, ki so povezana s kamnitimi podori. V pregled in preučitev skalnih podorov je avtor uvrstil »... vse vrste porušitev trdne kamnine na pobočjih, kjer gradivo prosto pada proti vzhodju ne glede na količino premaknjene gradiva ...« (stran 151). Potemtakem so s to opredelitvijo zajete vse porušitve v trdni kamnini od manjšega krušenja kamnine, ki mu pravimo odlomi, do večjih porušitev, ki jih imenujemo podori. Med skalne podore so uvrščene tudi vse oblike kamnitih zdrsov. Nadalje so prikazane vrste podorov pa vzroki in povodi podorov ter njihovi pokrajinski učinki. V drugem delu razprave so podrobneje prikazani posameznih podori v naših Alpah. Predstavljeni so po posameznih obdobjih: Prazgodovinski podori, ki so nastali v pleistocenu in v prazgodovinskem obdobju holocena, so najštevilnejši na južnih in prisojnih pobočjih v Zgornjem Posočju. Kot primeri so prikazani Črča, Kuntri, Molid in Dolenji hrib, sotočje Soče in Tolminke ter Planski vrh na Mežakli, na čigar nanosu stojijo današnje Jesenice. Jeseniško selišče je tudi na karavanskem gradivu, ki ga je »nasul« podor Mirca. Med starejšimi zgodovinskimi podori je prikazan dobraški podor, ki ga je povzročil beljaški potres leta 1348. Ta je sprožil šest večjih podorov, ki so s 150 milijoni m³ gradiva prekrili površino večjo od 6 km² in uničili več vasi. Večji zgodovinski podor je na Velikem vrhu (2088 m) na južnem pobočju Košute, ki je uničil naselje na Plazu. Med recentnimi podori so prikazani na Krnu in Osojnici nad dolino Tolminke (leta 1998) pa Javoršček v Zgornjem Posočju (leta 1950), podora »dvojčka« v Trenti (leta 1989) in podor v jugozahodni steni Velikega Mangarta (leta 1995). Skratka, podori so samo ena razvojna stopnja v geomorfološkem razvoju površja, obenem pa tudi naravna katastrofa, ki uniči ali poškoduje delo človeških rok.

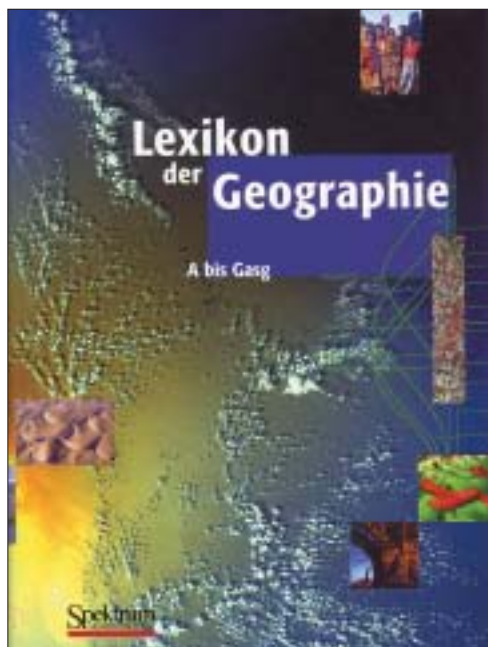
Študije zadnje številke (letnika) Geografskega zbornika se odlikujejo s poglobljenimi, delno tudi prirejenimi metodološkimi zasnovami, ki so lahko porok za uspešna podobna ali sorodna preučevanja. Na pregledni in vsebinsko konsistentni zasnovi preučevanj postanejo njihovi izsledki dragocena in strokovno veljavna podlaga pri najraznovrstnejših posegih v prostor. Vsa objavljena dela so opremljena s potrebnim znanstvenim aparatom. Podrobnejši in preglednejši vpogled v obravnavano problematiko ponujajo številne statistične preglednice, ki z izbranimi empiričnimi podatki zarisujejo stanje obravnavanih pojavov in njihovih razvojnih težej ter usmeritev. Vsi prispevki so opremljeni s preglednimi in nazornimi kartografskimi ponazorili, med katerimi prevladujejo kartogrami in grafikoni. Le v Zornovem prispevku je objavljeno tudi več dokumentarnih fotografij. Vse razprave so objavljene dvojezično, in sicer v angleščini in slovenščini in so dostopne tudi v digitalni obliki v medmrežju: <http://www.zrc-sazu.si/giam/gz.htm>.

Milan Natek

Brunotte Ernst (urednik):

Lexikon der Geographie: in vier Bänden

Berlin 2001: Landscape Gesellschaft für Geo-Kommunikation, Spektrum akademischer Verlag
Heidelber, prvi zvezek 426, drugi in tretji zvezek po 462 strani, četrti zvezek 224 strani,
ISBN 3-8274-0300-6, 3-8274-0363-4, 3-8274-1007-X, 3-8274-1016-9

Leksikon Geografije je skupek po abecedni urejenih gesel, ki pokrivajo skoraj vsa področja geografije, to so: historična geografija, gospodarska, socialna, prebivalstvena geografija, geografija mest, podeželja in prostega časa, prometna, politična, religiozna in medicinska geografija, geomorfologija, pokrajinska ekologija, biogeografija, klimatologija, geografija prsti, hidrogeografija, kvantitativne metode, uporabna geografija, kartografija, geoinformatika in daljinsko zaznavanje. Največji poudarek je na antropogeografiji in fizični geografiji, vključena pa so tudi gesla geografiji sorodnih ved ter teorij in metod uporabne geografije.

Leksikon obsega štiri zajetne knjige, vključuje okoli 10.000 gesel, več kot 1000 grafičnih prikazov in okoli 200 znanstvenih prispevkov, ki so novost v leksikonih. To so krajši aktualni prispevki z zaključeno vsebino in se nanašajo na izbrane vsebine kot na primer pismenost, zgodovina kmetijstva, uporabna geomorfologija, didaktika geografije, oblike obal in procesi nastajanja obal. Tem prispevkom so dodani sezname literature. V leksikonu je tudi 150 življenjepisov svetovno pomembnih geografov in drugih znanstvenikov in 50.000 napolnjenih iskanj drugih tematskih pojmov. V četrti knjigi je v zadnji tretjini register gesel s podgesli, ki se nanašajo na osnovno geslo ter z napolnili na dodatna gesla. Žal v registru gesel ni strani in oznake knjige, kjer geslo najdemo, kar bi bilo koristno glede na to, da so gesla precej obsežno predstavljena v štirih knjigah. V zadnji, četrti knjigi je zbrana tudi bibliografija, in sicer po vejah geografije, kar je koristno za pridobitev vpogleda v uporabljeno literaturo. Glede na obsežnost in število gesel bi pričakovali obsežen seznam literature, vendar je vsa zbrana na osmih straneh, kar nakazuje omejitve na temeljna, pomembna dela ter na novo zapisana dejstva, saj je pri pisanju gesel sodelovalo 180 avtorjev, predvsem geografov iz nemške države. Leksikon geografije je timsko delo nemš-

kih geografov, saj se pri predstavitvi vsebine gesla niso zadovoljili le z definicijo, temveč so pojem pojasnili z več vidikov ter odpirali nove teoretične in metodološke koncepte.

Zanimivo je, da fizična in družbena geografija v vsebini gesel nista strogo ločeni, temveč se zelo prepletata, kar kaže na integrativni oziroma povezovalni pomen geografije. Pomembno se mi zdi, da so gesla tehničnih postopkov pri kartografiji, geoinformtike, daljinskega zaznavanja, znanstveno-teoretične in filozofske osnove kakor tudi kvalitativnih in kvantitativnih metod vsebinsko obsežno vključena, saj so osnovni instrumentarij geografske stroke. Življenjepisi pomembnih geografskih osebnosti kažejo na zgodovinski razvoj stroke in metodologije geografije.

Pristop sinteznega vsebinskega prikazovanja je danes v geografiji pomemben zaradi še vedno velike razčlenjenosti posameznih geografskih disciplin. Ker vse večji pomen dobivajo sintetske vede, lahko geografija v kompleksnem razlaganju odnosov med naravo in okoljem pridobi večji ugled. To bo zagotovo aktualno v naraščajoči globalizaciji. Poglobljajo se razlike med revnimi in bogatimi, počasi se zaustavlja rast prebivalstva, naravni viri se preveč izkoriščajo in vedno več je odprtih okoljskih problemov. Geografska znanost je tako znova pred velikimi izzivi. Z moderno tehnologijo so nam okoljski problemi, regionalne razlike, značilnosti svetovnega prebivalstva in potek naravnih procesov zelo bližju in s tem se pojavlja vedno večja želja in potreba po razumevanju teh procesov na Zemlji. Geografska znanost je torej spet izzvana za pojasnjevanje in razlaganje teh procesov.

Kljub številnim leksikonom, ki jih danes lahko uporabljamo, tudi v digitalni obliki, ima leksikon geografije pomembno vrednost tudi za slovensko geografijo. V primerjavi z leksikonom geografije v slovenskem jeziku založbe Učila Tržič iz leta 2001 je predstavljen leksikon bistveno bolj obsežen. Pogoste so dodatne obrazložitve in predvsem nova gledanja na procese, ki se dejansko spreminjajo tako v naravnem kot v družbenem okolju. Naj kot primer navedem pojem prsti, ki je v leksikonu Geografija založbe Učila razložen le z enim pojmom (prst), medtem ko je v tem leksikonu kar 81 gesel, vezenih na prsti. Pod pojmom prst je razložena celotna geografija prsti, tudi s preglednicami in slikovnim gradivom na sedmih straneh. Tudi definicija je nekoliko drugačna od te, kot smo je vajeni, saj pravi, da so prsti »... *naravni živi del zgornje zemeljske skorje, element pedosfere, navzgor omejene z lastnostmi atmosfere in vegetacijsko odejo in navzdol s kamninsko ozoroma sedimentno podlago* ...« (definicija je nato široko razčlenjena in podkrepjena s podpojmi). Iz te definicije lahko geografi takoj razberemo, da so prsti del pokrajine, zato jih moramo enakopravno vključevati v preučevanje in ni potrebnih več razlag, v čem je razlika med prstmi in tlemi. Namreč še vedno se tudi v geografiji oba pojma zamenjujeta, pričujoč leksikon pa bo ob takih in podobnih nejasnostih odličen strokovno-znanstveni pripomoček.

Ana Vovk Korže

